

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudkyní Mgr. Jarmilou Úředníčkovou v právní věci

žalobce: **R. A.**
státní příslušnost Turecká republika
t. č. v Zařízení pro zajištění cizinců Vyšní Lhoty, 739 51 Vyšní Lhoty
234

proti

žalovanému: **Ministerstvo vnitra ČR**
sídlem 170 34 Praha 7, Nad Štolou 3
o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 10. 11. 2023 č. j. OAM-929/ZA-ZA11-D02-PS-R3-2023, o prodloužení doby zajištění

takto:

- I. Žaloba se **zamítá**.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobou podanou v zákonné lhůtě se žalobce domáhal zrušení v záhlaví uvedeného rozhodnutí žalovaného, jímž bylo rozhodnuto, že žalobce je ve smyslu § 46a odst. 1 písm. d) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů, zajištěn v zařízení pro zajištění cizinců; ve smyslu § 46a odst. 5 zákona o azylu doba trvání zajištění byla stanovena do 26. 12. 2023 s možností dalšího prodloužení. Žalobce namítal špatný psychický stav,

Shodu s prvopisem potvrzuje I. M.

který se v důsledku zajištění významně zhoršil. V době zajištění se dozvěděl, že mu v Turecku zemřel otec. Rodina mu to kvůli špatné psychice tajila. Trpí depresemi, silnou úzkostí, je agresivní, přičemž jeho psychické potíže somatizují v řadu zdravotních potíží. V důsledku jeho zhoršeného psychického stavu se mu např. hůře dýchá, má pocity sevřené hrudi, problémy s metabolismem, významně zhubl a konstantně se cítí vyčerpaný, nemůže jíst. Psychické problémy ještě umocňuje fakt, že musí čelit hrubému, vulgárnímu a nehygienickému chování ze strany pracovníků ZZC Vyšní Lhoty. Pomoc mu poskytla jen psychoterapeutka, která s ním úmrtí otce probrala a pomohla mu psychicky. Žalovaný však jeho psychický stav paušálně bagatelizuje. Vyslovil přesvědčení, že kdyby přinejmenším mohl být umístěn do pobytového střediska, kde by se mohl volně pohybovat a trávit více času venku, jeho psychickému stavu by to významně prospělo. Vyslovil přesvědčení, že naplňuje znaky zranitelné osoby ve smyslu § 2 odst. 1 písm. i) zákona o azylu. Žalobce dále uvedl, že nelze připustit paušalizované rozhodování ve věcech jednotlivých skupin zajišťovaných cizinců. Příkladem takového přístupu je právě rozhodnutí o jeho zajištění, dle něhož důvodem k zajištění je fakticky pouze již to, že se nacházel na území České republiky nelegálně (avšak sám navštívil Příjímací středisku Zastávka u Brna). V daných souvislostech žalobce odkázal na relevantní judikaturu Nejvyššího správního soudu. Žalobce se dovolával aplikace § 47 zákona o azylu. Namítal, že k realizaci zajištění měl správní orgán přistoupit až po zhodnocení veškerých relevantních faktorů při současném dodržení zásady proporcionality a zásady subsidiarity. Proto považuje prodloužení zajištění za nezákonné.

2. Žalovaný v písemném vyjádření navrhl zamítnutí žaloby. Odkázal na odůvodnění napadeného rozhodnutí, v němž popsal skutkový stav a též zdůvodnil, z jakých konkrétních a individualizovaných důvodů shledal naplnění podmínek pro zajištění žalobce v zařízení pro zajištění cizinců stanovených § 46a odst. 1 písm. d) zákona o azylu. Shromážděný spisový materiál dokládá veškerá zjištění uvedená v odůvodnění napadeného rozhodnutí. Námitky žalobce shledal nedůvodnými.
3. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí žalovaného, jakož i řízení, které vydání rozhodnutí předcházelo, a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná. O žalobě soud rozhodl bez nařízení jednání, a to v souladu s ust. § 46a odst. 8 zákona o azylu, neboť žalobce nařízení jednání nenavrhoval.
4. Ze správního spisu bylo zjištěno, že žalobou napadeným rozhodnutím ze dne 10. 11. 2023 č. j. OAM-929/ZA-ZA11-D02-PS-R3-2023 žalovaný podle § 46a odst. 1 písm. d) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů, rozhodl o zajištění žalobce v zařízení o zajištění cizinců s dobou trvání do 26. 12. 2023 ve smyslu § 46a odst. 5 zákona o azylu s možností dalšího prodloužení. Co se týká skutkových zjištění, z nichž žalovaný vycházel, a jak jsou tato uvedena v napadeném rozhodnutí, soud na ně v podrobnostech odkazuje, neboť zcela korespondují s obsahem spisu a jsou správná.
5. Žalovaný vycházel ze zjištění, že žalobce dne 10. 7. 2023 podal žádost o udělení mezinárodní ochrany na území České republiky. Ze záznamu o výsledku porovnávání otisků prstů žalobce v systému EURODAC jednoznačně vyplynulo, že žalobce podal žádost o mezinárodní ochranu dne 20. 3. 2017 ve Švýcarské konfederaci. V rámci poskytnutí údajů k žádosti o udělení mezinárodní ochrany ze dne 17. 7. 2023 žalobce sdělil, že z vlasti vycestoval v roce 2017 a od té doby se tam nevrátil. Ve Švýcarské konfederaci pobýval 7 let. Následně vycestoval do Srbska, kde byl asi 7 měsíců. Poté přicestoval do České republiky ilegálním způsobem. Důvodem žádosti o mezinárodní ochranu je skutečnost, že má ve vlasti

obavu ze zatčení. V protokolu o pohovoru k žádosti o udělení mezinárodní ochrany ze dne 17. 7. 2023 a v doplňujícím pohovoru ze dne 30. 8. 2023, které se uskutečnily za přítomnosti tlumočníka v jazyce tureckém, žalobce uvedl, že ve Švýcarské konfederaci požádal o mezinárodní ochranu ihned po vstupu na švýcarské území. Rozhodnutí o zamítnutí žádosti mu bylo doručeno v roce 2022 někdy na přelomu léta a podzimu. Proti rozhodnutí se neodvolal. Byl zastoupen advokátem, jemuž byly doručovány veškeré dokumenty. Během řízení měl k dispozici ubytování a finanční prostředky od azylového úřadu a byl zdravotně pojištěn. Žádné osobní doklady potvrzující jeho totožnost nemá, a to ani v elektronické kopii. Cestovní doklad nikdy nevládnul. Občanský průkaz zůstal ve Švýcarské konfederaci. Švýcarskou konfederaci opustil, protože se obával vyhoštění a předání tureckým úřadům. Českou republiku si zvolil na doporučení kamaráda. Ve Švýcarské konfederaci byl držen týden či dva v táboře, protože setrval na území Švýcarska v rozporu s rozhodnutím o povinnosti vycestovat. Byl nakonec propuštěn. Nemá žádné doklady potvrzující jeho pobyt v Srbsku. Dokumenty dokládající pobyt tam nedodal správnímu orgánu, protože žádné nesehnal. Trestně stíhán je pouze na území Turecké republiky. Interpol jej nehledá. Žalobce sdělil, že je ochoten se vrátit do Švýcarské konfederace, pokud bude mít záruku, že nebude vydán tureckým úřadům. Posléze uvedl, že rozhodnutí o případném přemístění do Švýcarské konfederace respektovat nebude. Žalobce přiznal, že se jednou omylem nalézal na území Spolkové republiky Německo, ale byl ihned vrácen do Švýcarské konfederace.

6. Ze správního spisu se dále podává, že 24. 8. 2023 byla odeslána žádost o zpětvzetí žalobce do Švýcarské konfederace. 7. 9. 2023 správní orgán obdržel souhlasnou odpověď švýcarských orgánů o zpětvzetí žalobce na své území. 18. 9. 2023 žalovaný vydal rozhodnutí č. j. OAM-929/ZA-ZA11-D02-2023, dle něhož žádost žalobce o udělení mezinárodní ochrany je nepřipustná podle § 10a odst. 1 písm. b) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů a řízení o udělení mezinárodní ochrany bylo zastaveno podle § 25 písm. i) zákona o azylu. Dále bylo rozhodnuto, že státem příslušným k posouzení podané žádosti podle článku 3 Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 604/2013 je Švýcarská konfederace. Uvedené rozhodnutí žalobce napadl žalobou u Krajského soudu v Ostravě dne 2. 10. 2023 s návrhem na přiznání odkladného účinku žaloby. Návrhu na přiznání odkladného účinku žalobě soud usnesením č. j. 18 Az 34/2023-14 vyhověl.
7. Ze správního spisu dále plyne, že 6. 11. 2023 podal žalobce žádost o přezkum důvodů trvání zajištění a návrh na vydání zvláštního opatření. V této žádosti žalobce uvedl, že skutečnost, že vstoupil na území České republiky ilegálně, automaticky neznamená, že by měl mařit průběh azylového řízení. Svou žádostí o azyl se brání nebezpečí v zemi původu. Jde mu o efektivní ochranu před nebezpečím hrozícím v Turecké republice. Nesouhlasí s tím, že podal žádost o mezinárodní ochranu, aby se vyhnul přemístění do Švýcarské konfederace. Poukázal na svůj chatrný stav psychického zdraví v důsledku úmrtí otce. Psychické problémy umocňuje fakt, že musí čelit hrubému, vulgárnímu a nehygienickému chování ze strany pracovníků ZZC Vyšní Lhoty. V žádosti připomenul, že nelze připustit paušalizované rozhodování ve věcech jednotlivých skupin zajišťovaných cizinců, kdy příkladem takového přístupu je právě rozhodnutí o zajištění z důvodu nelegálního pobytu na území ČR. V závěru žalobce čestně prohlásil, že se již bude chovat v souladu s právním řádem České republiky.
8. Podle ust. § 46a odst. 1 písm. d) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů, ministerstvo může v případě nutnosti rozhodnout o zajištění žadatele o udělení mezinárodní ochrany v přijímacím středisku nebo v zařízení pro zajištění cizinců, nelze-li

účinně uplatnit zvláštní opatření, jestliže bude přemístěn do státu vázaného přímo použitelným předpisem Evropské unie a existuje-li vážné nebezpečí útěku, zejména pokud se již v minulosti vyhnul provedení přemístění, nebo se pokusil o útěk anebo vyjádřil úmysl nerespektovat pravomocné rozhodnutí o přemístění do státu vázaného předpisem Evropské unie nebo pokud je takový úmysl zjevný z jeho jednání.

9. Podle ust. § 46a odst. 5 téhož zákona, ministerstvo v rozhodnutí o zajištění stanoví dobu trvání zajištění, kterou lze prodloužit, a to i opakovaně, nejdéle na 180 dnů.
10. Krajský soud předně konstatuje, že v průběhu správního řízení žalovaný nerozhodoval o vydání žalobce do Turecké republiky, ale o jeho navrácení do Švýcarské konfederace, z níž žalobce do České republiky nelegálně přicestoval. Soud sdílí závěr žalovaného, že z výpovědi žalobce je zřejmé, že se nechce vrátit ani do své vlasti a odmítá se vrátit i do Švýcarské konfederace, je rovněž z jeho výpovědi zjevné, že institut žádosti o mezinárodní ochranu zneužil pro legalizaci pobytu na území České republiky. Z obsahu správního spisu plyne, že žádost žalobce o udělení mezinárodní ochrany ve Švýcarské konfederaci byla meritorně posouzena. Podání žádosti na území České republiky je účelové řetězení žádostí o mezinárodní ochranu na území členských států. Soud rovněž souhlasí s názorem žalovaného, že žalobce není zranitelnou osobou ve smyslu § 2 odst. 1 písm. i) zákona o azylu. Nepotýká se s žádným zdravotním omezením a jeho zdravotní stav nevyžaduje lékařskou péči. Žalobce ani správnímu orgánu, a ani soudu nepředložil žádné důkazy o tom, že je údajně jeho psychický stav natolik vážný, že nemůže setrvat v zařízení pro zajištění cizinců do doby, než bude rozhodnuto ve věci jeho žaloby proti rozhodnutí žalovaného o žádosti žalobce o udělení mezinárodní ochrany. Žalobní námitky žalobce se vztahovaly zejména k tomu, zda nebylo možné přistoupit k uložení zvláštních opatření dle § 47 zákona o azylu. Žalovaný učinil závěr, že v posuzované věci nelze účinně uplatnit zvláštní opatření dle § 47 zákona o azylu. Žalovaný především vycházel ze zjištění, že žalobce vstoupil na území České republiky neoprávněně, opakovaně vstupuje na území členských států neoprávněně, do své vlasti se nechce vrátit a odmítá se vrátit i do Švýcarské konfederace. Žalovaný dále dospěl k závěru, že z výpovědi žalobce je zřejmé, že institut žádosti o mezinárodní ochranu zneužil pro legalizaci pobytu na území České republiky. Jeho žádost ve Švýcarské konfederaci byla meritorně posouzena. Jedná se o účelové řetězení žádostí o mezinárodní ochranu na území členských států. Žalovaný rovněž poukázal na to, že žalobce zatajuje úmyslně informace o svém pobytu v roce 2023.
11. Soud souhlasí se závěrem žalovaného, že existují oprávněné důvody se domnívat, že žalobce nebude respektovat rozhodnutí ve věci jeho žádosti o mezinárodní ochranu a bude se vyhýbat přemístění do příslušného státu. I dle názoru soudu v případě žalobce nelze rozumně předpokládat, že by náhle své jednání změnil a respektoval by zvláštní opatření dle zákona o azylu, které by mu správní orgán uložil. Soud v této souvislosti odkazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 1 Azs 349/2016-48, v němž Nejvyšší správní soud uvedl, že „účelem zajištění žadatele o mezinárodní ochranu není pouze zabezpečení jeho účasti v řízení o mezinárodní ochraně, ale především zabezpečení jeho dostupnosti pro výkon rozhodnutí o vyhoštění, vydání nebo předání podle evropského zatýkacího rozkazu pro případ, že by se tato rozhodnutí stala vykonatelná v důsledku negativního výsledku řízení o mezinárodní ochraně.“ Nejvyšší správní soud v uvedeném rozsudku dále uvedl, že při posouzení účinnosti zvláštních opatření podle § 47 zákona o azylu nelze odhlížet od důvodu zajištění a od toho, zda by uložení pouze zvláštního opatření nebyl zmařen cíl, k němuž by jinak zajištění směřovalo. Je proto namístě zohlednit pobytovou historii

žadatele o mezinárodní ochranu, včetně případného maření předchozích rozhodnutí o správním vyhoštění, konec citace.

12. Dle soudu žalovaný posoudil individuálně poměry žalobce a neshledal mírnější donucovací opatření účinnými, přičemž jeho závěry mají oporu ve správním spise a ve zjištěném skutkovém stavu. V případě žalobce se jednalo o závažné okolnosti a nebylo zjištěno nic, co by správní orgán mohlo vést k případnému upuštění od zajištění v zařízení pro zajištění cizinců. Soud v daných souvislostech odkazuje i na rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 7 Azs 185/2016-23, v němž NSS uvedl, že volba mírnějších opatření, než je zajištění žadatele o udělení mezinárodní ochrany, mezi něž lze řadit zmíněné zvláštní opatření, je vázána na předpoklad, že žadatel bude se státními orgány spolupracovat při realizaci tohoto opatření a že uložení zvláštního opatření je dostatečné k zabezpečení jeho účasti v řízení ve věci mezinárodní ochrany. Pokud zde existují skutečnosti nasvědčující tomu, že by žadatel správní řízení mařil, nelze přistoupit ke zvláštnímu opatření, konec citace. Dle názoru soudu žalovaný posoudil individuálně poměry žalobce a neshledal mírnější donucovací opatření účinnými, s možností uložení zvláštních opatření se žalovaný vypořádal v mezích zákona. Jeho rozhodnutí je srozumitelné a přezkoumatelné. Podstatou posouzení pro možnost zajištění žalobce je vyjádření jeho nesouhlasu s přemístěním do Švýcarské konfederace a nerespektování rozhodnutí o případném přemístění do Švýcarska, které je příslušné k rozhodnutí o žádosti žalobce o udělení mezinárodní ochrany. Pokud by žalovaný žalobce opětovně nezajistil, mohl by žalobce svým jednáním mařit možnost svého přemístění útekem nebo svým ukrýváním. Takový úmysl byl přitom z jeho chování zjevný. Užití ust. § 46a odst. 1 písm. d) zákona o azylu a § 46a odst. 5 zákona o azylu v projednávané věci tak bylo zcela namístě. Přistoupil-li žalovaný k prodloužení zajištění v rámci citovaných ustanovení zákona o azylu a v souladu s Nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 604/2013 v souvislosti s podáním žaloby žalobce proti rozhodnutí žalovaného, že jeho žádost o udělení mezinárodní ochrany je nepřípustná podle § 10a odst. 1 písm. b) zákona o azylu, zastavením řízení podle § 25 písm. i) zákona o azylu a rozhodnutím o tom, že státem příslušným k posouzení podané žádosti je podle článku 3 Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 604/2013 Švýcarská konfederace, dále v souvislosti s rozhodnutím soudu o přiznání odkladného účinku žalobě s nabytím právní moci dne 18. 10. 2023, jednalo se o zákonný postup.
13. Ze všech shora uvedených důvodů soud neshledal žalobu důvodnou, a proto ji dle § 78 odst. 7 s.ř.s. zamítl.
14. O nákladech řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s.ř.s. tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť žalobce ve věci úspěch neměl a žalovanému nad rámec běžné úřední činnosti žádné náklady v souvislosti s tímto řízením nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě do dvou týdnů ode dne doručení tohoto rozhodnutí. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Brno, Moravské náměstí č. 6. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s.ř.s.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Ostrava 07.12.2023

Mgr. Jarmila Úředníčková
samosoudkyně